

RAPPORT FOR FINANSINSTITUSJONER

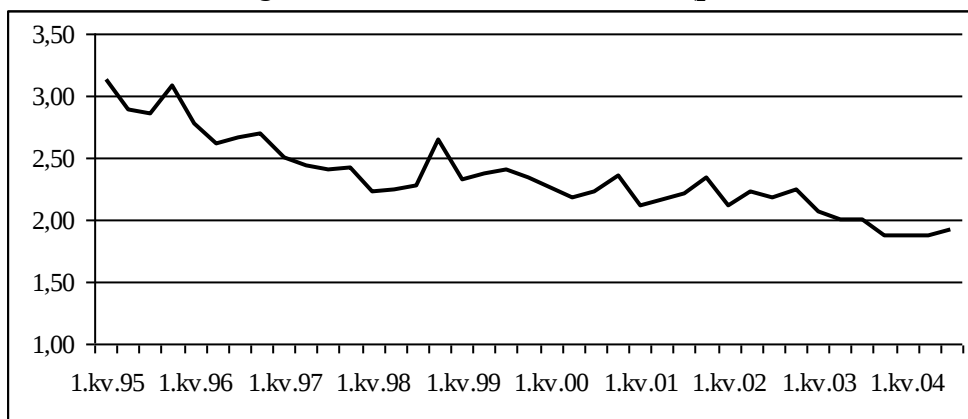
1.- 3. kvartal 2004

Foreløpige tall

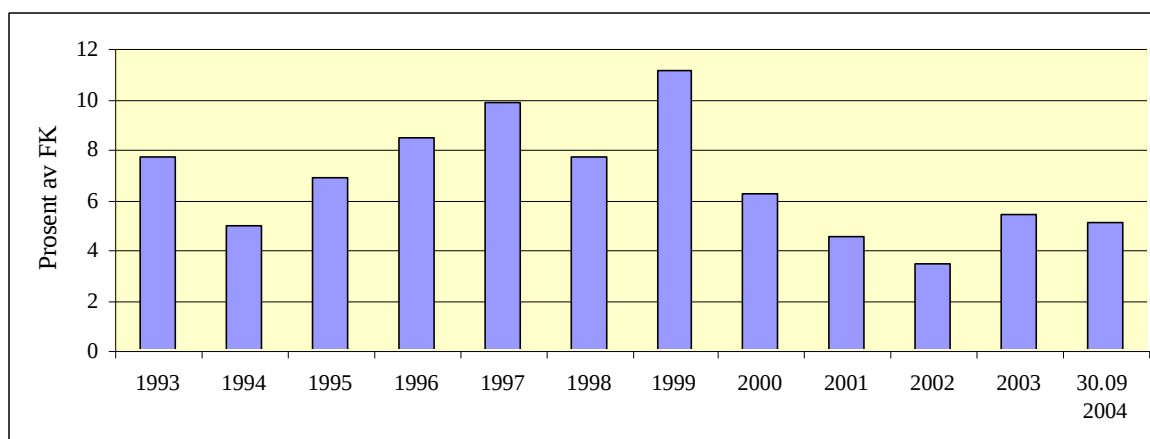
1. Hovedinntrykk	2
2. Makroøkonomisk bakgrunn	4
3. Banker	6
4. Finansieringsforetak	8
5. Livsforsikringsselskaper	11
6. Skadeforsikringsselskaper	14

VEDLEGG: TABELLER OG FIGURER

Kvartalsvis utvikling i netto renteinntekter i banker (prosent av GFK, ann.)

Utvikling i livsforsikringsselskaperenes bufferkapital* i prosent av forvaltningskapitalen

* tilleggssavsetninger begrenset oppad til årets renteforpliktelse

1. HOVEDINNTRYKK

Det var t.o.m 3. kvartal 2004 betydelig sterkere oppgang på Oslo Børs enn i de internasjonale aksjemarkeder. Fra årsskiftet til utgangen av september steg Oslo Børs, målt med hovedindeksen, med 28,3 prosent mens Morgan Stanley verdensindeks steg med 1,6 prosent. Fra utgangen av 3. kvartal frem til 9. november har det vært ytterligere oppgang i aksjemarkedene med en stigning i verdensindeksen og på Oslo Børs på h.h.v. 3,7 og 0,8 prosent. De lange norske rentene var om lag uendret i første halvår, men har falt med 0,2 prosentpoeng i tredje kvartal. Fra utgangen av kvartalet har de lange rentene blitt ytterligere redusert. Norges Bank reduserte styringsrenten med 0,5 prosentpoeng til 1,75 prosent i mars 2004. Den innenlandske kredittveksten var ved utgangen av 3. kvartal 2004 8,1 prosent. Kredittveksten til husholdningene var fremdeles svært høy på 11,2 prosent ved utgangen av september. For foretakene har kredittveksten tatt seg noe opp, og viste økning på 1,5 prosent ved utgangen av tredje kvartal. NEF-Econ tall for boligpriser viser at prisene har steget siste år med 12,2 prosent frem til utgangen av oktober.

Bankene oppnådde et resultat før skatt på 14,3 mrd. kroner etter tre kvartaler i 2004, en økning på 6,3 mrd. kroner sammenlignet med i fjor. I forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK) utgjorde resultatet 1,17 prosent. Egenkapitalavkastningen (etter skatt) var 12,9 prosent, en økning fra 8,3 prosent etter tre kvartaler i 2003. For hele 2003 var egenkapitalavkastningen 9,2 prosent. I hovedsak er det lave tap på utlån som har bidratt til den markerte bedringen i resultatet. Tap på utlån utgjorde kun 0,1 prosent av brutto utlån etter tre kvartaler, og tilnærmet null i tredje kvartal isolert. Netto renteinntekter i forhold til GFK var 0,14 prosentpoeng lavere enn ett år tilbake, og utgjorde 1,88 prosent av GFK. Sammenlignet med andre kvartal viste netto renteinntektene svak bedring i forhold til forvaltningskapitalen. Resultat før tap var tilnærmet uendret sammenlignet med ett år tilbake. Tre små og nyetablerte banker hadde regnskapsmessig underskudd etter tre kvartaler. Kjernekapitaldekningen utgjorde 9,3 prosent for bankene samlet ved utgangen av kvartalet, tilnærmet uendret sammenlignet med året før.

Bankenes samlede utlån til kunder økte med 8,2 prosent siste år frem til utgangen av september mot 7,8 prosent i slutten av juni. Utlån til personkunder har økt med 15,4 prosent siste år. For bankene samlet ble brutto mislighold redusert med 33 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Innskudd fra kunder økte med 6,9 prosent siste år.

Finansieringsselskapene (18 selskaper) hadde et resultat av ordinær drift på 957 mill. kroner, en resultatforbedring på 157 mill. kroner sammenlignet med samme periode i fjor. I forhold til GFK utgjorde resultatet 1,80 prosent. Lavere tap på utlån har bidratt til bedringen i resultatet. Mens netto renteinntektene i forhold til forvaltningskapitalen falt i selskaper som i hovedsak driver med bilfinansiering, økte den i selskaper som driver forbruksfinansiering. Brutto misligholdte engasjementer ble redusert med 7,9 prosent sammenlignet med samme periode i fjor, og utgjorde 2,0 prosent av brutto utlån. For finansieringsselskaper som i hovedsak driver forbruksfinansiering utgjorde misligholdte lån i forhold til utlånsvolum 6,5 prosent mot 6,7 prosent ett år tilbake. Samlet for finansieringsselskapene økte brutto utlån til kunder med 15,4 prosent siste år. Selskap som i hovedsak driver forbruksfinansiering hadde en vekst i utlån på 8,3 prosent. Samlet hadde finansieringsselskapene en kjernekapitaldekning på 9,1 prosent.

Kredittforetakenes resultat av ordinær drift var 1,1 mrd. kroner hittil i år, som utgjorde 0,43 prosent av GFK. I forhold til forvaltningskapitalen var kredittforetakenes resultat 0,11 prosentpoeng svakere enn i samme periode i 2003. Det var i hovedsak nedgang i netto renteinntekter i forhold til GFK som har bidratt til svakere resultat. Kredittforetakene har tilnærmet null i tap på utlån. Brutto utlån til kunder økte med 13,3 prosent siste 12 måneder. Samlet hadde kredittforetakene en kjernekapitaldekning på 9,4 prosent.

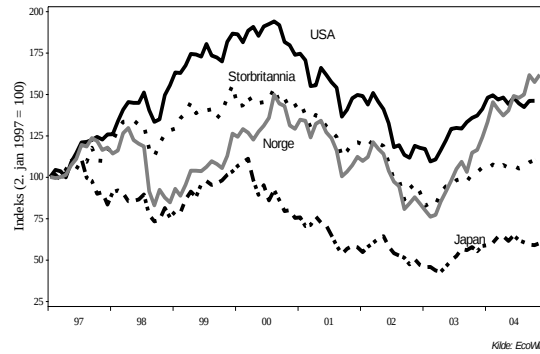
Livsforsikringsselskapenes resultater avspeiler utviklingen i verdipapirmarkedene. Lav aksjeandel hvor en stor del er plassert i utenlandske aksjer har ført til at den positive utviklingen på Oslo Børs har fått beskjedne virkning på resultatene. Samlet hadde selskapene et resultat før tildeling til kunder og skatt på 8,3 mrd. kroner, 1,0 mrd. kroner høyere enn i samme periode i fjor. Kursreguleringsfondet økte med 80 mill. kroner slik at verdijustert resultat ble 8,4 mrd. kroner. I samme periode i fjor hadde selskapene et verdijustert resultat på 12,2 mrd. kroner. Den verdijusterte avkastningen var 6,1 prosent for de tre første kvartalene i 2004, mot 8,9 prosent i hele 2003.

Livsforsikringsselskapenes bufferkapital var ved utgangen av tredje kvartal 2004 på 25,5 mrd. kroner, som tilsvarte 5,1 prosent av forvaltningskapitalen. Ved utgangen av 2003 var selskapenes bufferkapital 25,3 mrd. kroner eller 5,5 prosent av forvaltningskapitalen.

Livsforsikringsselskapenes beholdning av aksjer har fra utgangen av 2003 økt med 2,2 prosentpoeng til 14,2 prosent. Beholdningen av sertifikater og obligasjoner holdt som omløpsmidler utgjorde 28,7 prosent av forvaltningskapitalen mot 30,6 prosent ett år tilbake. Samlet utgjorde obligasjoner ”holdt til forfall” 35,0 av forvaltningskapitalen, en reduksjon på 1,2 prosentpoeng fra årsskiftet.

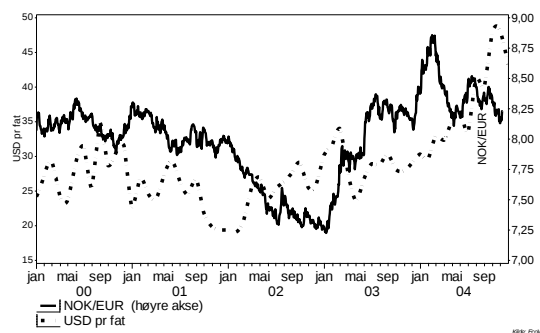
Skadeforsikringsselskapene i utvalget (44 selskaper) hadde samlet etter tre kvartaler i 2004 et resultat på 2,9 mrd. kroner, 0,5 mrd. kroner bedre enn i samme periode i fjor. Betydelig bedring i selskapenes tekniske resultat har oppveiet nedgangen i finansinntektene. Resultat av teknisk regnskap var 2,3 mrd. kroner etter tre kvartaler i år mot 0,7 mrd. kroner i samme periode i fjor. Finansinntektene var 1,8 mrd. kroner, en reduksjon på 1,6 mrd. kroner sammenlignet med ett år tilbake. Selskapenes combined ratio viste klar bedring i forhold til i fjor som følge av sterk vekst i premieinntektene og stabil utvikling i kostnadene. De tre dominerende skadekonsernene hadde ett resultat av ordinær virksomhet på 1,9 mrd. kroner mot 1,1 mrd. kroner ett år tilbake. Som for øvrige selskaper har det vært betydelig bedring i resultat av teknisk regnskap, i hovedsak som økning i premieinntektene. Samtidig har netto finansinntekter blitt betydelig redusert som følge av lavere rentenivå.

Figur 2.1: Aksjeindekser USA, Storbritannia, Norge og Japan. Indeksert (02.01.97=100)

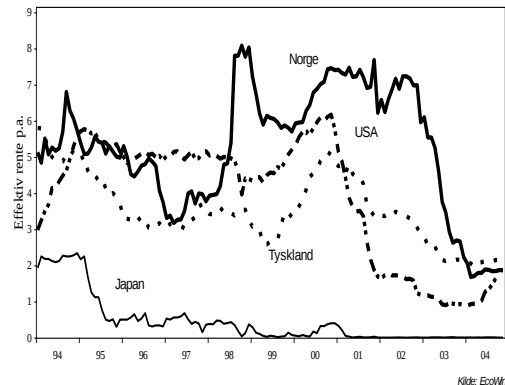

USA pr. 31.10.04

Figur 2.2: Oljepris og kroner pr. euro

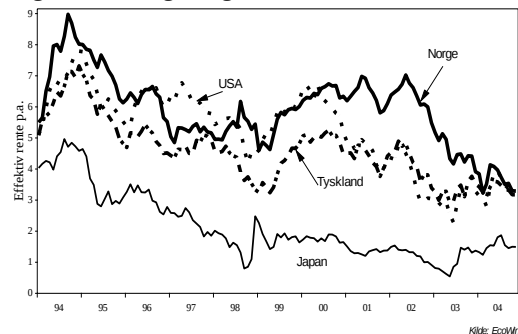

Figur 2.3: Kortsiktig rentenivå

USA pr. 31.10.04

Figur 2.4: Langsiktig rentenivå

USA pr. 31.10.04

2. MAKROØKONOMISK BAKGRUNN

Aksjemarkedene fortsatte å stige i 3. kvartal. Oslo Børs økte i 1., 2. og 3. kvartal med henholdsvis 13,3, 6,8 og 7,2 prosent. Verdensindeksen har hatt en klart svakere utvikling og steget med henholdsvis 2,2, 1,3 og -1,9 prosent. Høy oljepris har trolig bidratt til den sterke oppgangen på Oslo Børs. Fra utgangen av 3. kvartal og frem til og med 9. november har Oslo Børs økt med 0,8 prosent, mens verdensindeksen har steget med 3,7 prosent.

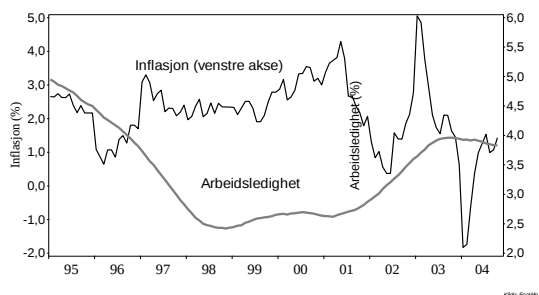
Etter sterk vekst i internasjonal økonomi i 1. halvår, ser det ut til at veksten har avtatt noe i 3. kvartal. Høy oljepris har hatt en klart dempende effekt. Sterk vekst i etterspørselen, begrenset produksjonskapasitet og usikkerhet rundt forsyningssituasjonen ligger bak den kraftige prisoppgangen. Veksten i USA holdes oppe av fortsatt sterk vekst i privat konsum og økte investeringer i privat sektor. Veksten i sysselsettingen har vært relativt svak, men tall for oktober overrasket positiv. I USA har høy oljepris, utfasing av skattereduksjonene samt heving av renten en dempende effekt. I Euroområdet har den sterke internasjonale veksten bidratt til oppgang i eksporten. Det er tegn til avmatning de siste månedene. Høy arbeidsledighet og svak vekst i disponibel inntekt har dempende effekt på privat konsum. Høy oljepris og svakere internasjonale konjunkturer har også negativ effekt. I Kina er det også tegn til avdemping, selv om veksten fortsatt er svært sterk, drevet av oppgang i investeringene. Myndighetene har bevisst forsøkt å dempe veksten for å unngå overoppheting.

Målt mot euro og amerikansk dollar har den norske kronen styrket seg hittil i år (pr. 9. nov.) med henholdsvis 1,7 og 4,1 prosent.

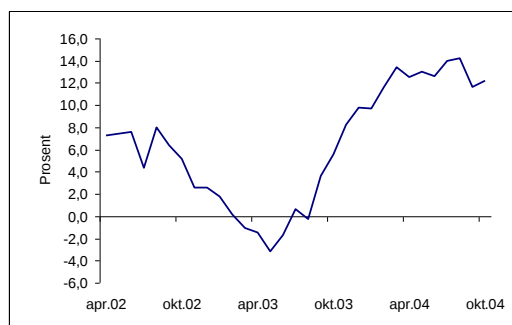
Foreløpig har den høye oljeprisen i liten grad slått ut i sterkere konsumprisvekst, og det underliggende prispresset er fortsatt moderat. Kjerneinflasjonen var i september på henholdsvis 2,0 og 2,1 prosent i USA og Euroområdet. Den amerikanske sentralbanken satte opp styringsrenten med 0,25 prosentpoeng fire ganger hittil i år, siste gang i november, til 2,0 prosent. ECB har holdt renten uendret på 2,0 prosent siden juni 2003. Norges Bank har hittil i år redusert renten med til sammen 0,5 prosentpoeng til 1,75 prosent i mars.

Indikasjoner på at oppsvinget i internasjonal økonomi er svakere, har bidratt til en nedgang i obligasjonsrentene. I første halvår økte de 10-årige amerikanske statsrentene. I 3. kvartal var det en nedgang på 0,45 og totalt for de tre første kvartalene var det en nedgang på 0,1 prosentpoeng. De europeiske og norske rentene var om lag uendret i 1. halvår, mens de falt med henholdsvis 0,3 og 0,2 prosentpoeng i 3. kvartal og har avtatt ytterligere frem til 9. november.

Figur 2.5: Inflasjon (KPI) og arbeidsledighet

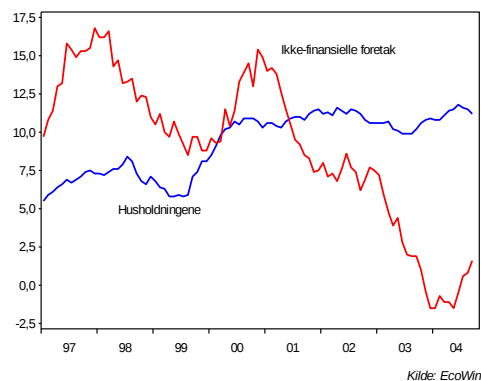

Figur 2.6: Boligpriser: 12-månedersvekst

Kilde: NEF/ECON

Figur 2.7: Vekst i innenlandsk kreditt til husholdninger og ikke-finansielle foretak.

Kilde: Norges Bank

Det er god vekst i norsk økonomi. Lav rente, internasjonal oppgang og økte oljeinvesteringer bidrar til oppgangen. BNP for Fastlands-Norge steg sesongkorrigert med 0,8 prosent i 2. kvartal i år og den økonomiske veksten for 1. kvartal ble oppjustert fra 0,5 prosent til 0,9 prosent. I 1. halvår var BNP for Fastlands-Norge 3,6 prosent høyere enn ett år tidligere. Kortidstatistikken tyder på god vekst i fastlandsøkonomien i 3. kvartal. Det ser ut til at oppsvinget er bredere basert. Veksten i privat forbruk fortsetter, men veksttakten er mer moderat enn i første halvår. Både industriproduksjon og eksporten viser nå klare tegn til oppgang. Igangsettingen av boliger var i august vel 30 prosent høyere enn tilsvarende måned i fjor. Realinvesteringene i bedriftene i Fastlands-Norge har også begynt å ta seg opp, særlig i tjenesteytende sektor. Norges Bank og Finansdepartementet anslår veksten i BNP Fastlands-Norge til henholdsvis 3 ¾ og 3,2 prosent i 2004 og 3 ½ og 3,1 prosent i 2005.

Arbeidsmarkedet har vært relativt stabilt de siste månedene viser tall fra arbeidskraftundersøkelsen. Arbeidsledigheten var 4,6 prosent i 3. kvartal og uendret fra 2. kvartal. Sysselsettingen steg svakt i perioden og sesongjusterte tall tyder på en svak økende trend. Den registrerte ledigheten var om lag uendret fra september til oktober i år.

Prisstigningen justert for avgifter og utenom energipriser (KPI-JAE) falt gjennom fjoråret og var svært lav frem til august i år. Tolvmånedersveksten i KPI-JAE økte fra 0,1 prosent i august til 0,5 prosent i september. KPI-JAE økte også med 0,5 prosent fra oktober i fjor til oktober i år. Konsumprisindeksen (KPI) har i samme periode økt med 1,4 prosent. Bensinprisene er blant de viktigste bidragsyterne til veksten i konsumprisene.

SSBs boligprisstatistikk viser at boligprisene sesongkorrigert økte med 0,2 prosent fra 2. til 3. kvartal etter en økning på 0,6 prosent fra 1. til 2. kvartal. Sammenlignet med 3. kvartal i fjor er det en prisvekst på 10,6 prosent. Tall fra eiendomsmeglerbransjen (NEF/ECON) viser at prisene i oktober var 0,7 prosent (sesongkorrigert 1,7 prosent) høyere enn i september 2004. Eiendomsmeglerbransjens statistikk viser at prisene er 12,2 prosent høyere enn i oktober 2003. 12-månedersveksten i samlet kreditt økte fra 7,8 prosent i august til 8,1 prosent i september. Lav rente bidrar fortsatt til prispress i boligmarkedet. Kredittveksten til husholdningene, målt ved 12-månedersveksten, er fortsatt meget høy og var i september 11,2 prosent. Bedriftenes inntjening er bedret, og etterspørselen etter kreditt øker fra et lavt nivå. Kredittveksten til foretakene har tatt seg opp fra en tolvånedersvekst på -1,5 prosent i mai til 1,6 prosent i september. Tolvmånedersveksten i samlet kreditt til Fastlands-Norge, inkludert kreditt fra utlandet, var 7,0 prosent i august.

RESULTATRAPPORTER FOR DE ENKELTE BRANSJER

3. BANKER

Tallene er foreløpige, og gjelder morbank. Oppgitte vekstrater er 12-måneders dersom ikke annet er oppgitt. Når resultatposter sees i forhold til gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFK), eller utlån, er presentsatsene annualisert om ikke annet er oppgitt.

Norske banker (13 forretningsbanker og 128 sparebanker) oppnådde et *resultat før skatt* på 14,3 mrd. kroner etter tre kvartaler, mot 8,0 mrd. kroner ett år tidligere. I forhold til GFK innebar dette en forbedring fra 0,70 til 1,17 prosent. Bankenes samlede *egenkapitalavkastning* var 12,9 prosent, en økning fra 8,3 prosent etter tre kvartaler i 2003. Hovedårsaken til den markerte resultatforbedringen var svært lave tap på utlån. Bankenes resultat for årets tre første kvartaler ble i tillegg positivt påvirket av DnB NORs salg av Elcon Finans (en av forutsetningene for myndighetenes godkjenning av fusjonen). Tre mindre banker gikk med underskudd ved utgangen av tredje kvartal.

Bankenes *netto renteinntekter* er fortsatt under press, som følge av det lave rentenivået og konkurransesituasjonen. Etter tre kvartaler var nettorenten 1,88 prosent av GFK, mot 2,02 prosent ett år tidligere. Nye beregningsregler for avgift til det sammenslåtte Bankenes Sikringsfond bidro til at nedgangen i nettorente ikke ble mer markert. Det hadde vært en viss forbedring i nettorenten fra andre til tredje kvartal, fra 1,87 til 1,91 prosent av GFK.

Driftsinntekter utover nettorenten økte med 16 prosent sammenlignet med ett år tidligere. *Netto provisjonsinntekter* bidro sterkt, med en økning på 20 prosent, mens det hadde vært en reduksjon på 9 prosent i *kursgevinster* på verdipapirer og valuta. Netto renteinntekter utgjorde 74 prosent av totale driftsinntekter (ekskl. kursgevinster), mot 78 prosent etter tre kvartaler i fjor.

Bankenes samlede *driftskostnader* var 5 prosent høyere enn i fjor, men ble redusert fra 1,62 til 1,59 prosent av GFK. Kostnader til lønn, pensjoner etc. var 1 prosent høyere enn året før. Kostnad/inntektsforholdet (ekskl. kursgevinster) var tilnærmet stabilt, med 62,3 prosent. Dersom kursgevinstene inkluderes var det en svak økning til 58,3 prosent. Driftsresultat før tap viste en svak nedgang i forhold til GFK.

Bankenes *tap på utlån* utgjorde 1,0 mrd. kroner så langt i år, mot 5,5 mrd. kroner i samme periode i fjor, svarende til kun 0,10 prosent av brutto utlån til kunder. Kvartalsvise tap har ikke vært lavere siden første kvartal 1998.

Utlånsveksten til kunder var 8,2 prosent ved utgangen av september. Dette var 0,4 prosentpoeng høyere enn ett kvartal tidligere, og 1,2 prosentpoeng høyere enn ved årsskiftet. 27 banker hadde en utlånsvekst over 15 prosent, mens ytterligere 41 hadde en vekst over 10 prosent. Utlånsveksten har i stor grad kommet for lån til personmarkedet (lønnstakere, pensjonister, trygdede, studenter o.a.). Siste tolv måneder var veksten her 15,4 prosent, nær uendret fra ett kvartal tidligere. De totale tapsavsetningene var redusert med 15 prosent siste år, i hovedsak som følge av konstatering av tap. Tapsavsetningene utgjorde 1,5 prosent av brutto utlån til kunder, ned 0,4 prosentpoeng i forhold til ett år tidligere. Bankene hadde økt de uspesifiserte tapsavsetningene med 2 prosent siste år. Det var en markert nedgang i brutto misligholdte lån siste tolv måneder, med 33 prosent, slik at mislighold utgjorde 1,3 prosent av

brutto utlån. Netto mislighold var redusert fra 1,4 til 0,9 prosent av netto utlån. I tredje kvartal isolert hadde det vært en *økning* i mislighold på personlån på 4 prosent, men misligholdet utgjorde kun 0,9 prosent av brutto utlån. Bankene hadde økt *innskuddsveksten* fra kunder til 6,9 prosent ved utgangen av tredje kvartal. Dette var fremdeles lavere enn utlånsveksten slik at innskuddsdekningen av utlån var redusert fra 67,6 til 66,8 prosent siste år.

Kjernekapitaldekningen i norske banker var 9,3 prosent ved utgangen av tredje kvartal, en marginal nedgang i forhold til ett år tidligere. Total kapitaldekning var 11,8 prosent, mot 12,0 prosent på samme tid i fjor. Ingen banker hadde en kapitaldekning lavere enn minstekravet, og kun to banker hadde en kjernekapitaldekning lavere enn 8 prosent.

Utenlandske bankers filialer og datterbanker stod for 27 prosent av samtlige bankers forvaltningskapital ved utgangen av tredje kvartal, en økning på om lag ett prosentpoeng i forhold til ett år tidligere. Markedsandelen basert på brutto utlån til kunder var stabil på 22 prosent.

4. FINANSIERINGSFORETAK

4.1 Finansieringsselskaper

Foreløpige resultat- og balansetall omfatter 17 av 30 norske finansieringsselskaper. Disse 17 selskapene har omlag 96 prosent av forvaltningskapitalen for de norske selskapene. Tallene for 1. – 3. kvartal i fjor gjelder de samme selskapene. De utenlandske filialene i Norge er ikke med i utvalget, men gis en kort omtale avslutningsvis.

Finansieringsselskaper driver virksomhet innen ulike områder i utlånsmarkedet. Hovedområdene er leasing og bilfinansiering samt kortbaserte utlån og forbruksfinansiering. Det er derfor store variasjoner mellom enkeltselskaper både når det gjelder resultat og balanse.

Resultat av ordinær drift i 1. – 3. kvartal var på 957 mill. kroner, som utgjorde 1,80 prosent av GFK¹. I samme periode i fjor var resultatet 800 mill. kroner, som tilsvarte 1,71 prosent av GFK. Egenkapitalavkastningen var på 14,2 prosent, marginalt høyere enn for samme periode i fjor.

Finansieringsselskapenes *netto renteinntekter* økte med 8,2 prosent sammenlignet med 1. – 3. kvartal i fjor. Nettorenten utgjorde 3,71 prosent av GFK, som var 0,18 prosentpoeng lavere enn på samme tid i fjor. De fleste store selskapene, som i hovedsak driver med leasing og bilfinansiering, hadde en nedgang i netturenten sammenlignet med 1. – 3. kvartal i fjor. Finansieringsselskaper som driver med kortbasert virksomhet og forbruksfinansiering hadde gjennomgående en økning i netturenten som følge av lavere fundingkostnader og fortsatt høy prising av utlånene. Lønnskostnader og andre driftskostnader ligger på et lavere nivå enn i 1. – 3. kvartal 2003.

De bokførte tapene er klart lavere enn for ett år siden. Bokførte tap var på 253 mill. kroner (0,48 % av GFK) i 1. – 3. kvartal, mens de var på 346 mill. kroner (0,74 % av GFK) i tilsvarende periode i fjor.

Brutto utlån til kunder økte med 15,4 prosent siste 12 måneder. Ved utgangen av forrige kvartal var årsveksten 11,4 prosent. Nivået på misligholdte lån er redusert det siste året, men utviklingen varierer mye fra selskap til selskap.

Finansieringsselskapene hadde ved utgangen av 3. kvartal en *kjernekapitaldekning* på 9,1 prosent. Dette innebar en økning på 0,8 prosentpoeng fra 3. kvartal i fjor. Av de 17 finansieringsselskapene som rapporterte foreløpige resultat- og balansetall hadde 4 selskaper redusert kjernekapitaldekningen sammenlignet med 3. kvartal 2003.

Utenlandske filialer i Norge

Det er 22 filialer av utenlandske selskaper i Norge, og disse har omlag 30 prosent av finansieringsselskapenes totale utlån. Foreløpige tall fra finansdatabasen viste en forbedring av resultatet med 1,10 prosentpoeng sammenlignet med 1. – 3. kvartal i fjor. Dette skyldtes en markert økning i netto renteinntekter, samtidig som det var en nedgang i bokførte tap på utlån. En stor andel av filialene driver med kortbasert virksomhet og forbruksfinansiering, og disse

¹ Nivået på resultatpostene er lavere enn i foregående rapporter fordi DnB Kort ikke er med i utvalget (fusjonert inn i DnB NOR Bank ASA 20.07.2004).

selskapene har økt i nettorenten det siste året som følge av lave fundingkostnader og høy prising av utlånene.

Samlet utlånsvekst for filialene har vist en stigende tendens hittil i 2004 og utgjorde 17,6 prosent ved utgangen av 3. kvartal. Den økte veksten er i stor grad påvirket av utviklingen i enkeltelskaper. Misligholdet i utenlandske filialer er gjennomgående høyere enn i norske selskaper, men det har også for denne gruppen vært en reduksjon i misligholdte lån sammenlignet med utgangen av 3. kvartal i fjor.

Forbrukslån

Det blir gjort en kvartalsvis kartlegging av et utvalg finansieringsselskaper som hovedsakelig driver med forbruksfinansiering. Forbrukslån omfatter her både kortbaserte utlån og forbrukslån uten sikkerhet.

Det er innhentet separate tall for Cresco og DnB Kort som begge er avdelinger i DnB NOR Bank. Bankia Bank som hovedsakelig yter forbrukslån er også tatt med, sammen med kortselskapene Europay og Diners. Utvalget består av til sammen 10 selskaper. Det har vært høy vekst i mange av disse selskapene de siste årene. Ved utgangen av 3. kvartal 2004 hadde selskapene en utlånsvekst på 8,3 prosent, ned fra 10,7 prosent ett år tidligere.

Det er nå 7 finansieringsselskaper som inngår i utvalget, og disse hadde ca. 34 prosent av finansieringsselskapenes utlån til lønnstakere og om lag 12 prosent av finansieringsselskapenes totale utlån ved utgangen av 3. kvartal.

Bokførte tap og misligholdte lån for dette utvalget samlet, ligger på et høyere nivå enn for finansieringsselskaper generelt. Netto misligholdte lån utgjorde 6,5 prosent av forbrukslån ved utgangen av 3. kvartal 2004. Det er forholdsvis stor variasjon mellom de ulike selskapene i utvalget. Selskapene samlet har høy nettorente i forhold til andre selskaper (11,8 prosent av GFK), noe som viser at det i prisfastsettelsen av utlånene tas høyde for større kredittrisiko. Resultat av ordinær drift ligger gjennomgående høyere enn for andre selskaper, og utgjorde 7,4 prosent av GFK etter tre kvartaler.

4.2 Kredittforetak

Foreløpige resultat- og balansetall per 3. kvartal 2004 omfatter 11 norske kredittforetak.

Resultat av ordinær drift var på 1 076 mill. kroner som utgjorde 0,43 prosent av GFK. Målt i prosent av GFK var resultatet 0,11 prosentpoeng svakere enn i 1. – 3. kvartal 2003. Egenkapitalavkastningen utgjorde 8,5 prosent, og var 1,2 prosentpoeng lavere enn for tilsvarende periode i fjor.

Nettorenten i 1. – 3. kvartal tilsvarte 0,54 prosent av GFK, en nedgang på 0,13 prosentpoeng sammenlignet med samme periode i 2003. Isolert sett viste nettorenten en marginal nedgang fra forrige kvartal. Nivået på andre inntekter og andre kostnader er omtrent uendret sett i forhold til 1. – 3. kvartal i fjor.

Hittil i år er tidligere *bokførte tap* inntektsført med 4 mill. kroner, mens det i 1. – 3. kvartal 2003 var bokførte tap på 39 mill. kroner. Nivået på misligholdte lån er fortsatt lavt i kredittforetakene. Brutto misligholdte lån utgjorde kun 0,16 prosent av brutto utlån ved utgangen av 3. kvartal.

Kredittforetakenes *brutto utlån* til kunder økte med 13,3 prosent siste 12 måneder. Ved utgangen av forrige kvartal var årsveksten 14,8 prosent.

Kredittforetakene hadde en *kjernekapitaldekning* på 9,4 prosent, en nedgang på 0,6 prosentpoeng fra 3. kvartal 2003. Beregningsgrunnlaget økte med 7,4 prosent i samme tidsrom. Kjernekapitaldekningen ble redusert for 6 av kredittforetakene sammenlignet med 3. kvartal i fjor.

5. LIVSFORSIKRINGSSELSKAPER

Ved utgangen av 3. kvartal 2004 var det seks tradisjonelle livselskaper og seks selskaper med konsesjon til å drive livsforsikring med investeringsvalg. Resultatgjennomgangen nedenfor omfatter samtlige tradisjonelle livselskaper. Livsforsikring med investeringsvalg vil bli omtalt i eget avsnitt.

Kapitalavkastning

Utviklingen i verdipapirmarkedene har stor betydning for livselskapenes resultater. Oppgangen i det norske aksjemarkedet gjennom årets tre første kvartaler har gitt et positivt bidrag til selskapenes resultater. Oppgangen i internasjonale aksjemarkeder har imidlertid vært betydelig svakere, og har således bidratt mindre. Tilsvarende har den flate utviklingen i rentemarkedene bidratt lite til selskapenes resultater.

Innrapporterte nøkkeltall viser at selskapenes verdijusterte kapitalavkastning for årets tre første kvartaler i gjennomsnitt lå på 6,1 prosent (annualisert), mot 8,9 prosent i 2003. Bokført kapitalavkastning var på 6,2 prosent (annualisert), mot 7,2 prosent i 2003.

Resultat

Selskapenes resultat før tildeling til kunder og skatt var på 8,3 mrd. kroner, eller 2,3 prosent (annualisert) av selskapenes samlede gjennomsnittlige forvaltningskapital (GFK). Til sammenligning var resultat før tildeling til kunder og skatt i 1. – 3. kvartal 2003 på 7,3 mrd. kroner, eller 2,3 prosent (annualisert) av GFK.

Selskapenes verdijusterte resultat før tildeling til kunder og skatt inkluderer endringer i kursreguleringsfondet, og var for 1. – 3. kvartal 2004 på 8,4 mrd. kroner (2,3 prosent (annualisert) av GFK). Til sammenligning var verdijustert resultat for 1. – 3. kvartal 2003 på 12,2 mrd. kroner (3,8 prosent (annualisert) av GFK). Selskapene har til sammen ført 80 mill. kroner til kursreguleringsfond i regnskapet for 1. – 3. kvartal 2004, mot 4,9 mrd. kroner i samme periode året før.

Samlede premieinntekter var i årets tre første kvartaler på 34,5 mrd. kroner, mot 24,6 mrd. kroner i samme periode året før, hvilket svarer til en økning på 40 prosent. Tallene er korrigert for effekten av flytting av ordninger som medfører at hele premiereserven føres som premieinntekt i mottagende selskap. Økningen skyldes i stor grad at selskapene fra og med 01.01.2004 endret grunnlagsrenten på eksisterende kontrakter fra 4 til 3 prosent. Det er imidlertid til dels betydelige variasjoner selskapene i mellom.

Innrapporterte data for overføring av premiereserve til og fra andre livselskaper og pensjonskasser viser at livselskapene i 1. – 3. kvartal 2004 har hatt netto fraflytting lik null målt i prosent av GFK, mot en netto fraflytting i 1. – 3. kvartal 2003 på 0,6 prosent.

Utviklingen i verdipapirmarkedene i 1. – 3. kvartal 2004 ga livselskapene en netto inntekt på finansielle eiendeler på 21,0 mrd. kroner, eller 5,9 prosent (annualisert) av selskapenes GFK, mot 25,9 mrd. kroner, eller 8,1 prosent (annualisert) i 1. – 3. kvartal 2003. Netto gevinst ved realisasjon av aksjer var på 3,0 mrd. kroner i 1. – 3. kvartal 2004, mot et netto tap på 1,8 mrd. kroner i 1. – 3. kvartal 2003. Selskapene har videre hatt en netto gevinst ved realisasjon av obligasjoner på 1,4 mrd. kroner, mot en netto gevinst på 3,9 mrd. kroner i samme periode året før.

Livselskapenes finansinntekter kan deles opp i to komponenter; ikke-kursavhengige finansinntekter og kursavhengige finansinntekter. Ikke-kursavhengige finansinntekter består bl.a. av renteinntekter fra livselskapenes sertifikat-, obligasjons- og utlånsportefølje, samt netto leieinntekter fra eiendomsvirksomheten og aksjeutbytte. Kursavhengige finansinntekter kommer hovedsakelig av endring i verdien på livselskapenes beholdning av aksjer, obligasjoner og valutarelaterte instrumenter.

Ser man bort fra inntekter fra foretak i samme konsern eller tilknyttede selskaper, var selskapenes ikke-kursavhengige finansinntekter i 1– 3. kvartal 2004 på 17,4 mrd. kroner. Dette er en svak oppgang fra 1. – 3. kvartal 2003 da samlede ikke-kursavhengige finansinntekter utgjorde 17,2 mrd. kroner. Ikke-kursavhengige finansinntekter i 1. – 3. kvartal 2004 utgjorde 40 prosent av selskapenes samlede inntekter fra finansielle eiendeler, og skriver seg i hovedsak fra obligasjonsbeholdningen.

Livselskapene utbetalte erstatninger i 1. – 3. kvartal 2004 for i alt 23,8 mrd. kroner, mot 22,8 mrd. kroner i 1. – 3. kvartal 2003. Inkludert i disse størrelsene er endringer i erstatningsavsetninger som følge av overføring av premiereserve mv. til andre forsikringsselskaper og pensjonskasser ved flytting av forsikringskontrakter. Livselskapenes erstatninger, eksklusive overføring av premiereserve, var i 1. – 3. kvartal 2004 på 16,6 mrd. kroner, mot 15,4 mrd. kroner for samme periode året før.

Livselskapenes samlede endringer i de forsikringsmessige avsetninger utgjorde 27,0 mrd. kroner i 1. – 3. kvartal 2004, mot 16,9 mrd. kroner i 1. – 3. kvartal 2003. Forsikringsmessige avsetninger er midler avsatt til dekning av selskapenes forpliktelser etter livsforsikringskontraktene, inkludert avsetninger til dekning av tilleggsytelser ut over kontraktsforpliktelsene (forsikringsvirksomhetsloven § 8-2), samt avsetninger til sikkerhetsfond.

Livselskapenes samlede driftskostnader utgjorde 3,1 mrd. kroner i 1. – 3. kvartal 2004. Driftskostnadene som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital har ligget flatt siden 2001, og omfatter så vel de forsikringsrelaterte driftskostnader til salg og administrasjon, som administrasjonskostnader tilknyttet finansielle eiendeler.

Balanse

Livselskapenes forvaltningskapital utgjorde 498 mrd. kroner ved utgangen av tredje kvartal 2004, en økning på 8,7 prosent siden årsskiftet da forvaltningskapitalen var på 459 mrd. kroner. Tabell 3.2. i tabellvedlegget viser utviklingen i sentrale balanseposter i livselskapene.

Selskapenes beholdning av omløpsaksjer utgjorde 14,2 prosent av samlet forvaltningskapital ved utgangen av tredje kvartal 2004. Dette er en økning på 2,2 prosentpoeng siden årsskiftet. Utenlandsandelen har i samme periode steget med ett prosentpoeng, og utgjør etter dette 68 prosent av aksjebeholdningen.

Beholdningen av sertifikater har i løpet av de tre første kvartalene i 2004 falt med 14,0 mrd. kroner, og utgjorde 4,6 prosent av forvaltningskapitalen ved utgangen av tredje kvartal, mot 8,0 prosent ved årsskiftet. Beholdningen av obligasjoner holdt som omløpsmidler har i denne perioden steget med 22,7 mrd. kroner. Relativt til forvaltningskapitalen har andelen steget med 2,9 prosentpoeng og utgjorde 24,1 prosent ved utgangen av kvartalet. Andelen av

omløpsobligasjoner og sertifikater holdt i utenlandske papirer var ved utgangen av tredje kvartal på 38 prosent, mot 33 prosent ved årsskiftet.

Beholdningen av obligasjoner regnskapsmessig klassifisert som ”holdes til forfall” har økt noe siden årsskiftet. Selskapene hadde ved utgangen av tredje kvartal 2004 en samlet beholdningen av obligasjoner holdt til forfall på 174 mrd. kroner, eller 35 prosent av selskapenes samlede forvaltningskapital. Dette er en økning på 8,2 mrd. kroner. I forhold til forvaltningskapitalen viser denne beholdningen en reduksjon på 1,2 prosentpoeng fra årsskiftet, da selskapenes beholdning av slike obligasjoner utgjorde 36,2 prosent. Gjennomsnittlig rente på livselskapenes hold til forfall portefølje er 5,8 prosent, og 70 prosent av beholdningen har forfall etter 2007. Den delen av porteføljen som har forfall etter 2007 har en gjennomsnittrente på 5,6 prosent. Beholdningen av hold til forfallsobligasjoner har en utenlandsandel på 37 prosent.

Soliditet

Selskapenes bufferkapital, bestående av overskytende kjernekapital, tilleggsavsetninger begrenset oppad til ett års rentegaranti og kursreguleringsfond, har vist en svak økning gjennom de tre første kvartalene i 2004, men har økt mindre enn forvaltningskapitalen. Ved utgangen av tredje kvartalet var bufferkapitalen på 25,5 mrd. kroner eller 5,1 prosent av selskapenes forvaltningskapital, mot 25,3 mrd. kroner, eller 5,5 prosent ved årsskiftet. Utviklingen i livselskapenes bufferkapital vises i figurene 3.5 og 3.6 i tabellvedlegget.

Ved utgangen av tredje kvartal 2004 hadde livselskapene i gjennomsnitt en kapitaldekning på 14,5 prosent, og samtlige livselskaper tilfredsstilte kapitaldekningskravet på 8 prosent. Ved årsskiftet var selskapenes gjennomsnittlige kapitaldekning på 15,3 prosent.

LIVSFORSIKRING MED INVESTERINGSVALG

Ved utgangen av tredje kvartal 2004 var det i alt seks selskaper med konsesjon til å tilby livsforsikring med investeringsvalg (unit linked).

Resultat

Resultatet for årets tre første kvartaler viste et underskudd samlet sett på 26 mill. kroner eller -0,2 prosent av selskapenes gjennomsnittlige forvaltningskapital, mot et underskudd på 66 mill. kroner eller -0,6 prosent i samme periode ett år tidligere. Kun ett av de seks selskapene kunne vise til et overskudd for 1. – 3. kvartal 2004. Samlede premieinntekter var 3.647 mill. kroner, mot 3 338 mill. kroner i 1. – 3. kvartal 2003. Veksten i premieinntektene i 1. – 3. kvartal 2004 er imidlertid lavere enn veksten i selskapenes forvaltningskapital, og premieinntektene som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital viser derfor en nedgang.

Balanse

Samlet forvaltningskapital ved utgangen av tredje kvartal 2004 var på 21,6 mrd. kroner, en vekst på 15 prosent siden årsskiftet. Av dette var 49 prosent plassert i aksjer og andeler, mot 45 prosent ved årsskiftet. Plasseringer i obligasjoner og sertifikater har med en andel på 22 prosent ikke vist noen utvikling gjennom årets tre første kvartaler. Fondsforsikringsselskapene hadde ved utgangen av tredje kvartal 2004 en gjennomsnittlig kapitaldekning på 15 prosent. Samtlige selskaper tilfredsstilte kapitaldekningskravet på 8 prosent.

6. SKADEFORSIKRINGSSELSKAPER

Utvalget består av 44 selskaper som har levert nøkkeltall per 3. kvartal 2004. Utenlandske filialer i Norge er ikke inkludert. Enkelte steder er det likevel gjengitt samlede tall for filialene, basert på deres rapportering til Statistisk sentralbyrå.

Resultatutvikling i alle selskaper

Resultat av ordinær drift for skadeselskapene samlet etter tre kvartaler i 2004 var 2,9 mrd. kroner, mot 2,4 mrd. kroner i samme periode i fjor (jf. tabell 4.1 i vedlegget). Betydelig bedring i selskapenes tekniske resultater har bidratt til den positive utviklingen. Samlet hadde selskapene et teknisk resultat på 2,3 mrd. kroner hittil i år mot 0,7 mrd. kroner i samme periode i fjor. Selskapene har samlet sett hatt nedgang i netto finansinntektene. Netto finansinntekter ble redusert fra 3,4 mrd. kroner i 2003 til 1,8 mrd. kroner hittil i år.

Resultatene av den forsikringsrelaterte virksomheten kan uttrykkes ved combined ratio, som er summen av erstatninger og forsikringsrelaterte driftskostnader for egen regning (f.e.r.) i prosent av premieinntekter f.e.r. *Combined ratio* for alle selskapene var kun 88,2 prosent hittil i år, hvilket er en kraftig bedring fra 97,9 prosent i samme periode i fjor. Til sammenligning var combined ratio 99,0 i hele regnskapsåret 2003. *Skadeprosenten* var 68,0 prosent, en nedgang på 8,2 prosentpoeng fra samme periode i fjor. I samme periode har *kostnadsprosenten* falt med 1,5 prosentpoeng til 20,2 prosent. Det lave nivået på combined ratio er i noe grad påvirket av resultatene i captiveselskapene.

Resultatutvikling i skadeforsikringskonsernene

Skadeforsikringsmarkedet blir dominert av de fire største enhetene: If Skadeforsikring NUF, Gjensidige NOR Forsikringsgruppen, Vesta Skadekonsern og Sparebank 1 Skadeforsikring. Den videre fremstillingen av skadekonsernenes resultater vil omhandle de tre sistnevnte konsernene. If er en svensk filial under tilsyn av den svenske Finansinspektionen. If Skadeforsikring hadde ved utgangen av 3. kvartal 2004 en markedsandel i det norske skadeforsikringsmarkedet på 28,5 prosent målt i forhold til premieinntekter f.e.r.

Samlet hadde de tre konsernene et *resultat av ordinær virksomhet* på 1,9 mrd. kroner, mot 1,1 mrd. kroner etter tre kvartaler i 2003 (jf. tabell 4.3 i vedlegget). *Premieinntekter f.e.r.* utgjorde 15,4 mrd. kroner, hvilket er en økning på 10,7 prosent i forhold til de tre første kvartalene i fjor.

Erstatningskostnadene viste en nedgang på 4,0 prosent i samme periode. Dermed ble *skadeprosenten* kun 68,4 etter tre kvartaler i 2004, mens den var 78,9 prosent i samme periode i 2003. Selv om tilfeldige variasjoner tilsier at resultater i de enkelte kvartalene må tolkes med forsiktighet kan det slås fast at skadeprosenten nå klart er under et nivå rundt 80 (forventet langsiktig gjennomsnittsnivå).

De forsikringsrelaterte driftskostnadene økte med 0,8 prosent men som følge av økte premieinntekter falt *kostnadsprosenten* likevel med 2,0 prosentpoeng til 20,5. *Combined ratio* for de tre konsernene falt med 12,5 prosentpoeng til 88,9. Samlet *teknisk resultat* ble 1,8 mrd. kroner, mot 0,2 mill. kroner i samme periode i fjor. *Netto finansinntekter* for de tre konsernene var 983 mill. kroner mot 2 051 mill. kroner ett år tilbake.

Balanseutvikling i skadeforsikringskonsernene

Den samlede *forvaltningskapital* for de tre konsernene var 53,6 mrd. kroner ved utgangen av 3. kvartal 2004. Dette er en økning på 12,3 prosent fra året før.

I tabell 4.6 i tabellvedlegget vises utvalgte aktivaposter i prosent av forvaltningskapitalen. Plasseringer i *aksjer og andeler* klassifisert som omløpsmidler utgjorde samlet sett 7,7 prosent av forvaltningskapitalen, en økning på 1,6 prosentpoeng fra samme periode i fjor. De samlede plasseringer i *sertifikater og obligasjoner* klassifisert som omløpsmidler utgjorde 50,7 prosent av forvaltningskapitalen ved utgangen kvartalet, 5,0 prosentpoeng høyere enn ett år tidligere. Obligasjoner som holdes til forfall utgjorde 5,2 prosent ved utgangen av 3. kvartal i år, mot 4,6 prosent ett år tidligere.

Andelen utenlandske aksjer var 84 prosent ved utgangen av 3. kvartal 2003, mot 82 prosent ved årsskiftet. For obligasjoner og sertifikater var utenlandsandelen 15 prosent ved utgangen av 3. kvartal 2003, hvilket er en oppgang på nesten 5 prosentpoeng siden årsskiftet.

Soliditet i skadeforsikringskonsernene

Totale *forsikringstekniske avsetninger* for de tre konsernene var 35,3 mrd. kroner ved utgangen av 3. kvartal 2004, hvilket innebærer en økning på 9,9 prosent i forhold til samme tidspunkt i fjor. 2003. I samme periode har dekningsprosenten (de faktiske avsetninger i prosent av minstekrav) falt fra 109,1 til 108,1.

Alle konsernene tilfredsstiller kravene til kapitaldekning. Samlet *ansvarlig kapital* for de tre skadekonsernene utgjorde 7,0 mrd. kroner ved utgangen av 3. kvartal 2004, mot 2,9 mrd. kroner ett år tidligere. Gode resultater i 2003 reflekterer noe av økningen i ansvarlig kapital i perioden.

VEDLEGG

TABELLER OG FIGURER

1. BANKER

	Side
Tabell 1.1 Resultatstørrelser for samtlige norske banker.....	1
Tabell 1.2 Balansestørrelser for samtlige norske banker	1
Figur 1.1 Kvartalsvise tap for samtlige norske banker.....	2
Figur 1.2 Kvartalsvise netto renteinntekter	2
Figur 1.3 Innskuddsdekning	2
Figur 1.4 Kostnadsprosent og andre inntekter.....	3
Figur 1.5 Utlånsvekst til person- og næringskunder	3
Figur 1.6 Kapitaldekning.....	3

2. FINANSIERINGSFORETAK

2.1 Finansieringsselskaper

Tabell 2.1.1 Resultatposter	4
Figur 2.1.1 Resultatutvikling i prosent av GFK	4
Tabell 2.1.2 Balanseposter	4
Tabell 2.1.3 Kapitaldekningstall for finansieringsselskapene totalt	5
Tabell 2.1.4 Resultatposter for utenlandske filialer i Norge	5
Tabell 2.1.5 Balanseposter for utenlandske filialer i Norge	5
Tabell 2.1.6 Utviklingen i forbrukslån i et utvalg selskaper	5

2.2 Kredittforetak

Tabell 2.2.1 Resultatposter	6
Figur 2.2.1 Resultatutvikling i prosent av GFK	6
Tabell 2.2.2 Balanseposter	6
Tabell 2.2.3 Kapitaldekningstall for kredittforetakene totalt.....	7

3. LIVSFORSIKRINGSSKAPER

Figur 3.1	Utvikling i livsselskapenes gjennomsnittlige kapitalavkastning	8
Figur 3.2	Utviklingen i livsselskapenes resultater.....	8
Tabell 3.1	Utvalgte resultatposter	8
Tabell 3.2	Utvalgte balanseposter.....	9
Figur 3.3	Utvikling i livsselskapenes beholdning av aksjer og rentepapirer.....	9
Figur 3.4	Utvikling i livsselskapenes utenlandsandeler av aksjer og rentepapirer.....	9
Tabell 3.3	Beholdning av hold til forfallsobligasjoner; etter forfallstidspunkt.....	10
Figur 3.5	Utvikling i livsselskapenes bufferkapital (i prosent av FK)	10
Figur 3.6	Bufferkapital, aksjeandel og ”hold til forfall”-obligasjoner i perioden 1999 – 3. kvartal 2004	10
Tabell 3.4	Utvalgte resultatposter – fondsforsikring	11
Tabell 3.5	Utvalgte balanseposter – fondsforsikring	11

4. SKADEFORSIKRINGSSKAPER

Tabell 4.1	Resultat i ulike grupper skadeforsikringsselskaper	12
Tabell 4.2	Combined ratio i ulike grupper skadeforsikringsselskaper.....	12
Tabell 4.3	Resultatelementer for de tre skadekonsernene samlet	12
Figur 4.1	Resultat av ordinær virksomhet i prosent av premieinntekter f.e.r.....	13
Tabell 4.4	Combined ratio for de tre skadekonsernene	13
Tabell 4.5	Utvalgte aktivaposter i prosent av forvaltningskapitalen	13
Tabell 4.6	Utenlandsandel i verdipapirbeholdningen	13

1. Banker

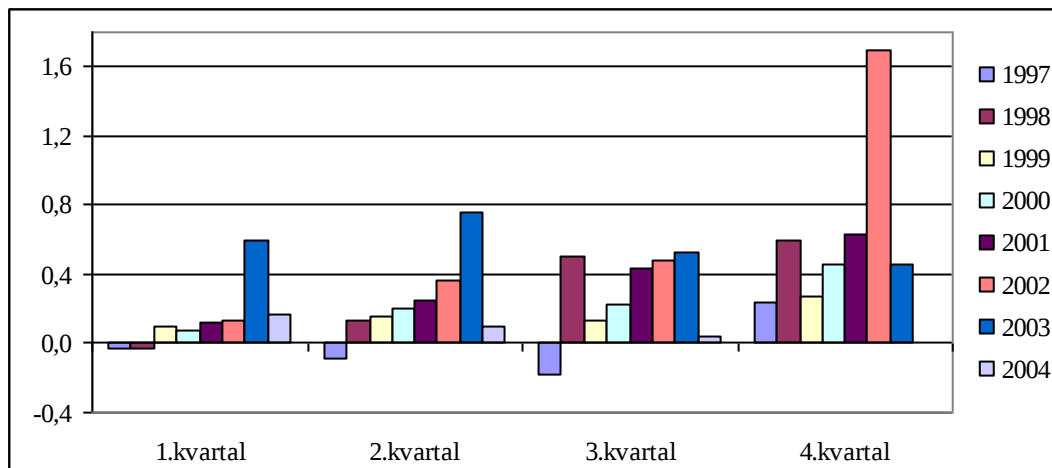
Tabell 1.1 Resultatstørrelser for samtlige norske banker

	1.-3.kv. 04		1.-3.kv. 03		2003	
	Mill.kr.	% av GFK	Mill.kr.	% av GFK	Mill.kr.	% av GFK
Netto rente	23 128	1,88	23 095	2,02	30 501	1,98
Andre inntekter	10 366	0,84	8 956	0,78	13 852	0,90
herav kursgevinster	2 121	0,17	2 342	0,20	3 267	0,21
Andre kostnader	19 540	1,59	18 564	1,62	25 513	1,66
herav lønn og admin.kost.	15 075	1,23	14 931	1,30	20 464	1,33
Driftsres. før tap	13 954	1,14	13 487	1,18	18 840	1,22
Bokførte tap	957	0,08	5 469	0,48	6 891	0,45
Gev./tap VP lang sikt, Nedskrivn.	1 335	0,11	4	0,00	336	0,02
Resultat av ord.drift f.skatt	14 333	1,17	8 023	0,70	12 284	0,80
Skatt på res. av ord. drift	3 767	0,31	1 836	0,16	2 743	0,18
Resultat av ord drift e.skatt	10 566	0,86	6 186	0,54	9 541	0,62
Egenkapitalavkastning	12,9 %		8,3 %		9,2 %	

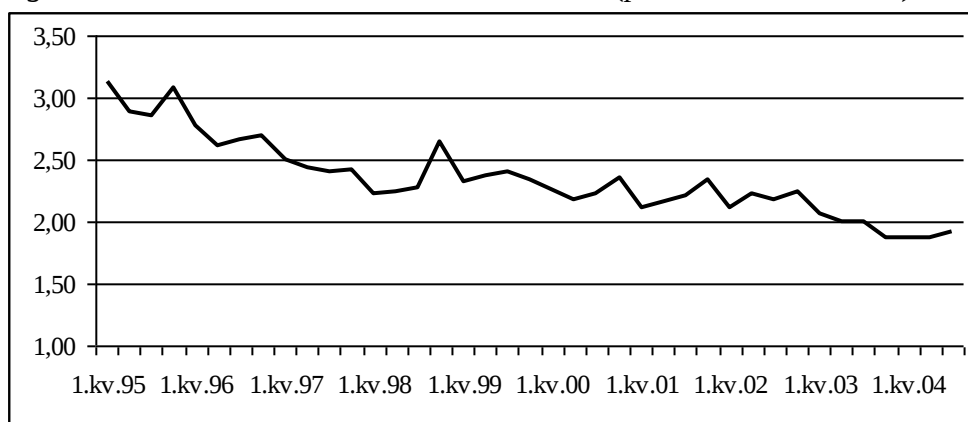
Tabell 1.2 Balansestørrelser for samtlige norske banker

	30.09.04	30.09.03	vekst i %
	Mill.kr.	Mill.kr.	
Forvaltningskapital	1 627 466	1 565 407	4,0
Brutto utlån til kunder	1 282 701	1 185 850	8,2
..herav til lønnstakere etc.	772 553	669 271	15,4
Tapsavsetninger	19 383	22 905	-15,4
herav spesifiserte tapsavs.	9 806	13 520	-27,5
herav uspesifiserte tapsavs.	9 577	9 385	2,0
Innskudd fra kunder	856 344	801 373	6,9
Gjeld ved utst. av verdipapirer	385 200	344 046	12,0
Netto nullstilte lån	7 581	8 982	-15,6
Brutto misligholdte lån	16 781	24 878	-32,5
Netto misligholdte lån	10 942	15 891	-31,1
	30.09.04	30.09.03	
Tapsavs. i % av brutto utlån	1,5	1,9	
Uspes. tapsavs. i % av br. utlån	0,7	0,8	
Net. nullstilte lån i % av n. utlån	0,6	0,8	
Br. misligh. lån i % av br. utl.	1,3	2,1	
Net. misligh. lån i % av n. utlån	0,9	1,4	

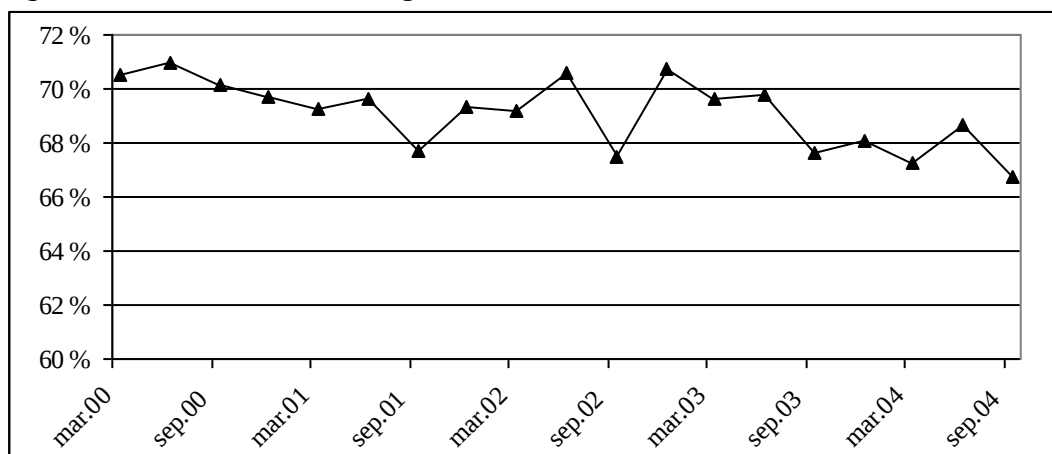
Figur 1.1 Kvartalsvise tap for samtlige norske banker (prosent av utlån, ann.)

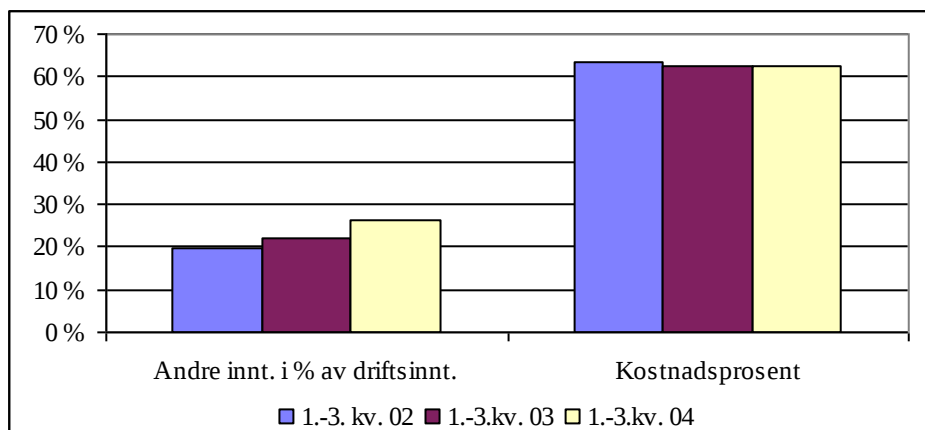
Figur 1.2 Kvartalsvise netto renteinntekter (prosent av GFK, ann.)

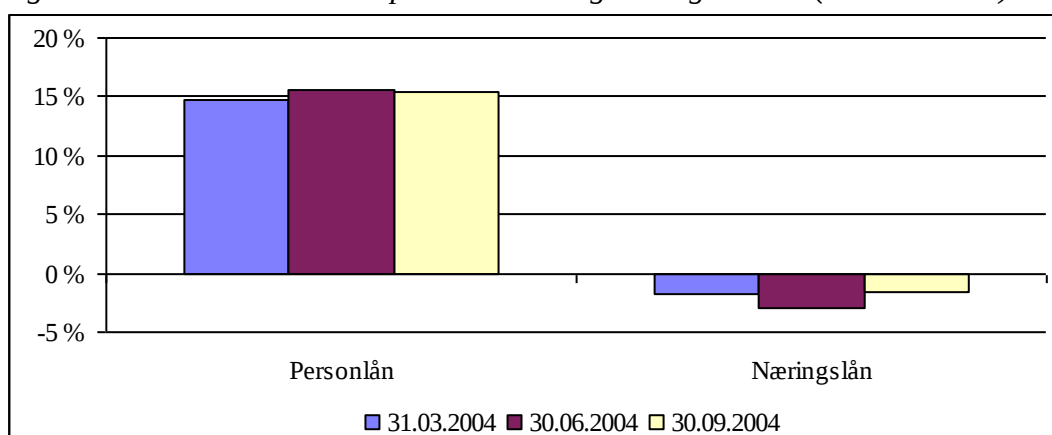
Figur 1.3 Innskuddsdekning i norske banker

Figur 1.4 *Kostnadsprosent og andre inntekter (ekskl. kursgevinster)*

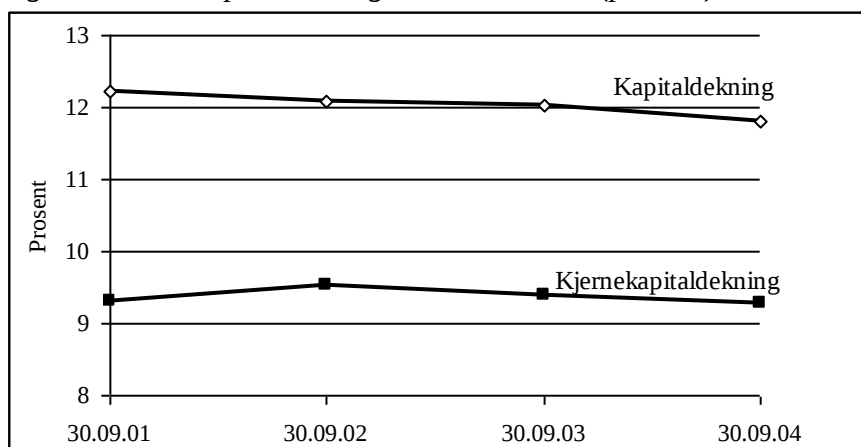
Figur 1.5 *Vekst i utlån til personkunder og næringskunder (12 mnd. vekst)*

Personkunder. Lønnstakere, trygdede, studenter o.a.

Næringskunder: Private/personlige foretak/organisasjoner

Figur 1.6 *Kapitaldekning i norske banker (prosent)*

2. FINANSIERINGSFORETAK

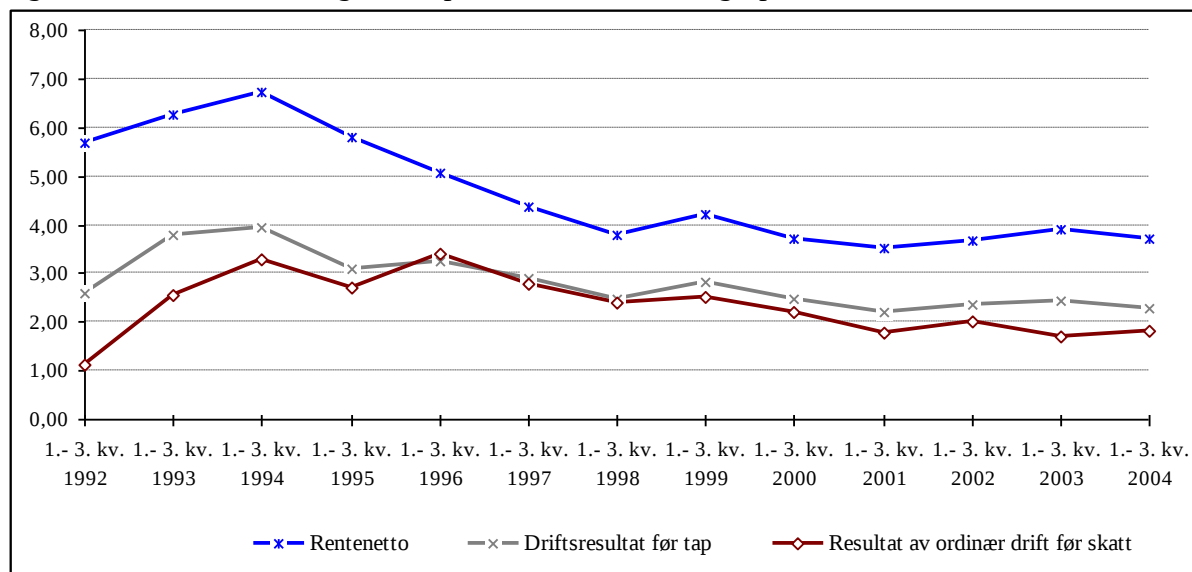
2.1 Finansieringsselskaper

Tabell 2.1.1 Resultatposter

	1. – 3. kvartal 2004		1. – 3. kvartal 2003	
	mill. kroner	prosent av GFK	mill. kroner	prosent av GFK
Nettorenter	1 969	3,71	1 819	3,89
Andre inntekter	518	0,98	540	1,15
herav kursgevinster	12	0,02	16	0,03
Andre kostnader	1 277	2,41	1 213	2,59
herav lønn og adm.kost.	1 081	2,04	981	2,10
Driftsres. før tap	1 210	2,28	1 146	2,45
Bokførte tap	253	0,48	346	0,74
Resultat ord. drift	957	1,80	800	1,71
<i>EK-avkastning*</i>		14,2		14,1

* Resultat ord. drift e. skatt i % av gj.sn. egenkapital

Figur 2.1.1 Finansieringsselskaperens resultatutvikling i prosent av GFK

Tabell 2.1.2 Balanseposter (prosent og mill. kroner)

	30.09.2004	30.09.2003	% vekst
Forvaltningskapital	73 861	64 713	14,1
Brutto utlån til kunder	73 055	63 321	15,4
Gjeld til kredittinstitusjoner	57 727	50 289	14,8
Innlån og gjeld til kunder	1 291	1 515	-14,8
Brutto misligholdte lån	1 434	1 557	-7,9
i prosent av brutto utlån	1,96	2,46	
Netto misligholdte lån	810	1 005	-19,4
i prosent av brutto utlån	1,11	1,59	
Netto nullstilte lån	939	1 113	-15,7
i prosent av brutto utlån	1,29	1,78	
Tapsavsetninger	1 105	1 023	8,0
i prosent av brutto utlån	1,51	1,62	

Tabell 2.1.3 Kapitaldekningstall (prosent og mill. kr) for finansieringsselskapene totalt

	30.09.2004*	31.12.2003	30.09.2003
Kjernekapitalprosent	9,1	9,4	8,3
Kapitaldekningsprosent	10,9	10,9	9,8
Kjernekapital	6 552	6 464	5 659
Tilleggskapital	1 303	1 029	968
Netto ansvarlig kapital	7 885	7 493	6 627
Beregningsgrunnlag	71 972	68 842	67 838

* foreløpige tall fra kapitaldekningsoppgaven (rapport 800)

Tabell 2.1.4 Resultatposter for utenlandske filialer i Norge

	1. – 3. kvartal 2004		1. – 3. kvartal 2003	
	mill. kroner	prosent av GFK	mill. kroner	prosent av GFK
Nettorenter	1 252	5,32	936	4,51
Andre inntekter	221	0,95	164	0,79
herav kursgevinster	-43	-0,18	1	0,00
Andre kostnader	634	2,70	549	2,65
herav lønn og adm.kost.	377	1,60	285	1,37
Driftsres. før tap	839	3,57	551	2,65
Bokførte tap	208	0,89	222	1,07
Resultat ord. drift	631	2,68	329	1,58

Tabell 2.1.5 Balanseposter for utenlandske filialer i Norge

	30.09.2004	30.09.2003	% vekst
Forvaltningskapital	32 578	27 190	19,8
Brutto utlån til kunder	30 815	26 211	17,6
Gjeld til kredittinstitusjoner	20 268	18 455	9,8
Innlån og gjeld til kunder	7 813	6 182	26,3
Brutto misligholdte lån	1 087	1 225	-11,3
i prosent av brutto utlån	3,50	4,67	
Netto misligholdte lån	842	990	-14,9
i prosent av brutto utlån	2,72	3,78	
Tapsavsetninger	594	498	19,3
i prosent av brutto utlån	1,92	1,90	

Tabell 2.1.6 Utviklingen i forbrukslån i et utvalg selskaper*

	2001	2002	2003	per 3. kv. 2003	per 3. kv. 2004
Forbrukslån (mill. kr)	16 755	19 381	20 690	20 746	22 465
Vekst % (12 mnd.)	27,3	15,7	6,8	10,7	8,3
Bokførte tap (mill. kr)	277	511	574	350	294
Tap i % av forbrukslån	1,7	2,6	2,8	2,3	1,8
Nettorente i % av GFK	8,2	8,4	10,3	9,7 %	11,8 %
Resultat ord. drift i % av GFK	4,2	4,0	5,1	4,2 %	7,4 %
Netto misligholdte lån (mill. kr)	1 013	1 338	1 487	1 398	1 452
Mislighold i % av forbrukslån	6,0	6,9	7,2	6,7	6,5

*GE Money Bank, Enter Card, Finaref, Ikano Finans, Citifinancial Europe, Europay Norway, Diners Club Norge, Bankia Bank, DnB Kort, og Cresco

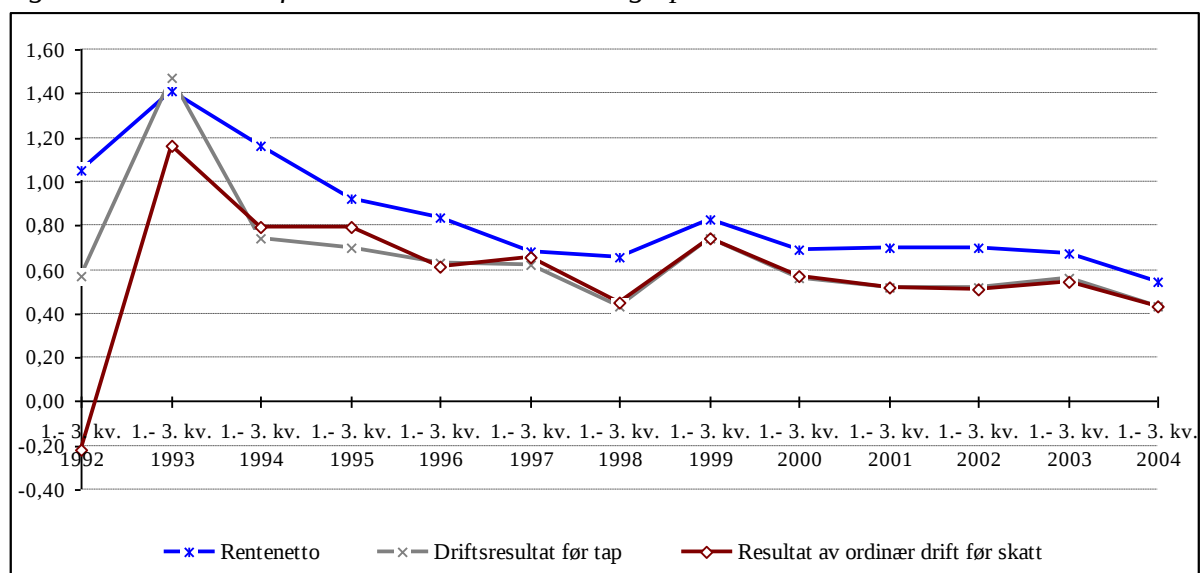
2.2 Kredittforetak

Tabell 2.2.1 Resultatposter

	1. – 3. kvartal 2004		1. – 3. kvartal 2004	
	mill. kroner	prosent av GFK	mill. kroner	prosent av GFK
Nettorenter	1 344	0,54	1 479	0,67
Andre inntekter	20	0,01	29	0,02
herav kursgevinster	41	0,02	42	0,02
Andre kostnader	291	0,12	281	0,13
herav lønn og adm.kost.	245	0,10	232	0,10
Driftsres. før tap	1 072	0,43	1 227	0,56
Bokførte tap	-4	0,00	39	0,02
Resultat ord. drift	1 076	0,43	1 188	0,54
<i>EK-avkastning*</i>	8,5		9,7	

*Resultat ord. drift e. skatt i % av gj.sn. egenkapital

Figur 2.2.1 Kredittforetakenes resultatutvikling i prosent av GFK

Tabell 2.2.2 Balanseposter (prosent og mill. kroner)

	30.09.2004	30.09.2003	% vekst
Forvaltningskapital	345 373	304 457	13,4
Brutto utlån til kunder	226 784	200 186	13,3
Gjeld til kredittinstitusjoner	109 788	89 312	22,9
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	219 183	192 950	13,6
Brutto misligholdte lån	363	595	-39,0
i prosent av brutto utlån	0,16	0,30	
Netto misligholdte lån	325	529	-38,6
i prosent av brutto utlån	0,14	0,26	
Netto nullstilte lån	345	449	-23,2
i prosent av brutto utlån	0,15	0,22	
Tapsavsetninger	284	303	-6,2
i prosent av brutto utlån	0,13	0,15	

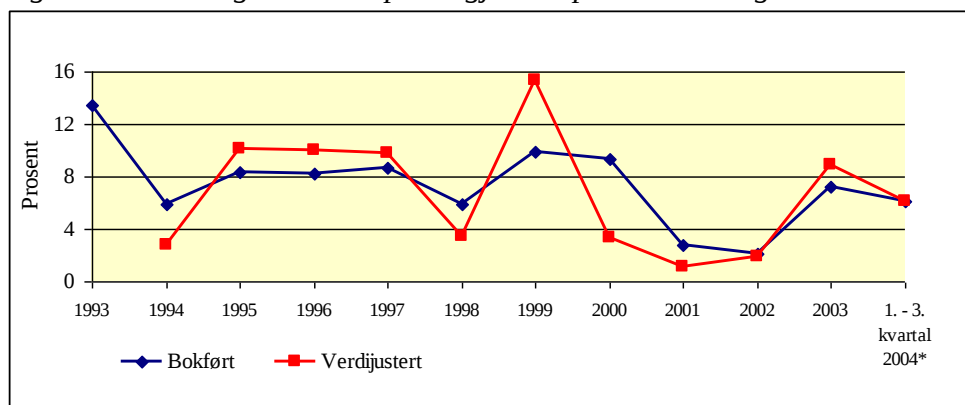
Tabell 2.2.3 Kapitaldekningstall (prosent og mill. kr) for kredittforetakene totalt

	30.09.2004*	31.12.2003	30.09.2003
Kjernekapitalprosent	9,4	9,6	10,0
Kapitaldekningsprosent	12,3	12,2	12,5
Kjernekapital	12 671	12 366	12 477
Tilleggskapital	3 918	3 245	3 140
Netto ansvarlig kapital	16 567	15 592	15 597
Beregningsgrunnlag	134 370	128 336	125 111

**foreløpige tall fra kapitaldekningsoppgaven (rapport 800)*

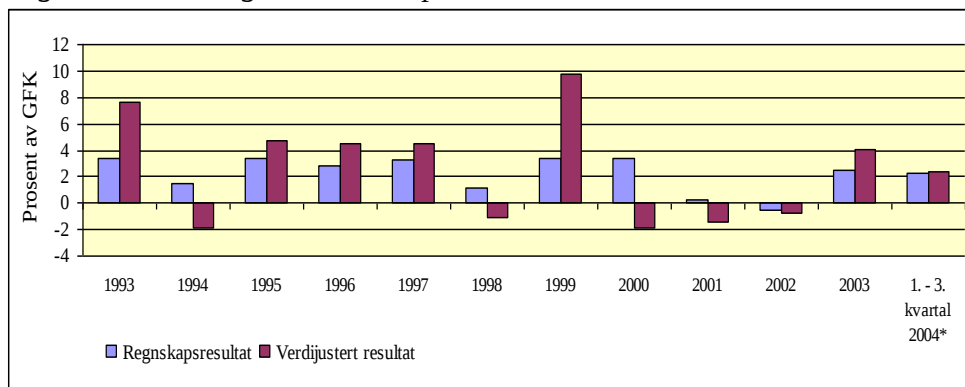
3. LIVSFORSIKRINGSSKAPER

Figur 3.1 Utvikling i livselskapenes gj.sn. kapitalavkastning 1993 – 1.- 3. kvartal 2004

*Annualiserte prosenter

Figur 3.2 Utviklingen i livselskapenes resultater 1993 – 1.-3. kvartal 2004

*Annualiserte prosenter

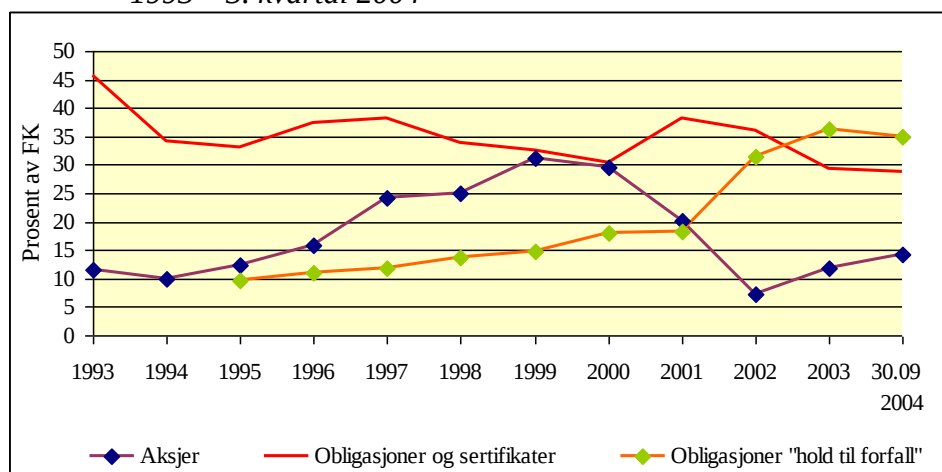
Tabell 3.1 Utvalgte resultatposter (annualiserte prosenter)

mill. kr	1. – 3. kv. 2004	% av GFK	1. – 3. kv. 2003	% av GFK
Premieinntekter	41 462	11,5	29 596	9,2
herav overføring av premiereserve mv. fra andre	7 005	2,0	5 040	1,6
Netto inntekter fra finansielle eiendeler (ekskl. adm. kostnader)	21 023	5,9	25 866	8,1
herav netto gevinst ved realisasjon	4 660	1,3	1 752	0,5
Erstatninger	23 773	6,6	22 839	7,1
herav overføring av premiereserve mv. til andre	7 150	2,0	7 471	2,3
Endringer forsikringsmessige avsetninger (inkl. garantert minsteavkastning, ekskl. nye tilleggsavsetninger)	26 996	7,5	16 891	5,3
Forsikringsrelaterte driftskostnader og administrasjonskostnader	3 050	0,8	3 046	0,9
Fra tilleggsavsetninger i forsikringsfondet til dekning av renteundersk.	0	0,0	0	0,0
Andre inntekter/kostnader	-284	-0,1	-463	-0,1
Resultat før tildeling til kunder og skatt	8 301	2,3	7 305	2,3
Endring i kursreguleringsfond	79	0,0	4 918	1,5
Verdijustert resultat før tildeling til kunder og skatt	8 381	2,3	12 224	3,8
Nye tilleggsavsetninger	0	0,0	0	0,0
Midler tilført forsikringkunder	5 651	1,6	4 417	1,4
Skattekostnad	286	0,1	218	0,1
Overskudd	2 365	0,7	2 670	0,8

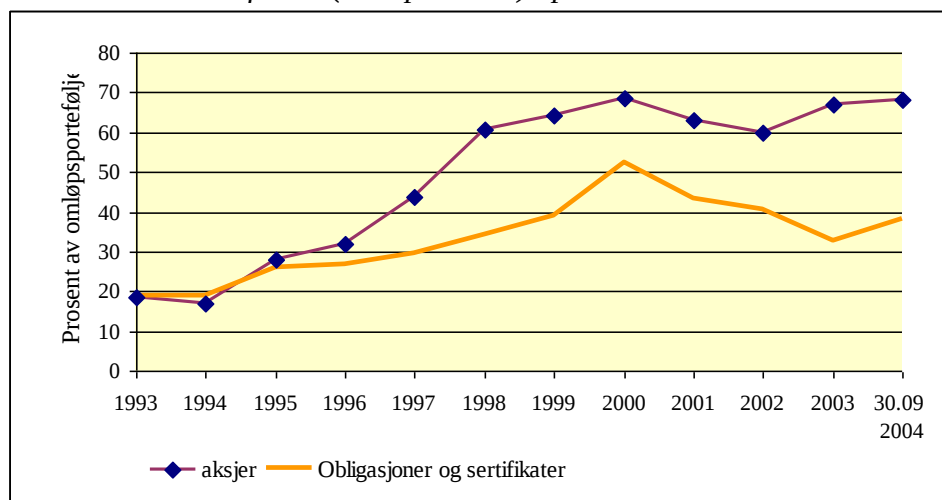
Tabell 3.2 Utvalgte balanseposter

	30.09.2004		31.12.2003		% vekst
	mill. kr.	% av FK	mill. kr.	% av FK	
Bygninger og faste eiendommer	47 002	9,4	43 776	9,5	0,5
Investeringer til varig eie m.m	196 188	39,4	189 659	41,3	4,1
herav obligasjoner som holdes til forfall	174 449	35,0	166 229	36,2	5,3
herav utlån	18 829	3,8	21 036	4,6	-3,9
Andre finansielle eiendeler	226 664	45,5	203 277	44,3	7,3
herav aksjer og andeler	70 826	14,2	55 196	12,0	23,4
herav obligasjoner	120 155	24,1	97 422	21,2	17,8
herav sertifikater	22 953	4,6	36 875	8,0	-30,6
Forvaltningskapital	498 437	100,0	458 679	100,0	5,4
Kursreguleringsfond	7 090	1,4	6 938	1,5	2,0
Forsikringsmessige avsetninger	441 390	88,6	418 585	91,3	2,7
Tilleggsavsetninger	8 799	1,8	8 974	2,0	-1,5
Ansvarlig kapital	25 493	5,1	23 544	5,1	8,6

Figur 3.3 Utviklingen i livselskapenes beholdning av aksjer og obligasjoner/sertifikater (omløpsmidler), samt obligasjoner klassifisert som "hold til forfall" i perioden 1993 – 3. kvartal 2004

Figur 3.4: Utviklingen i livselskapenes utenlandsandeler av aksjer og obligasjoner/sertifikater(omløpsmidler) i perioden 1993 – 3. kvartal 2004

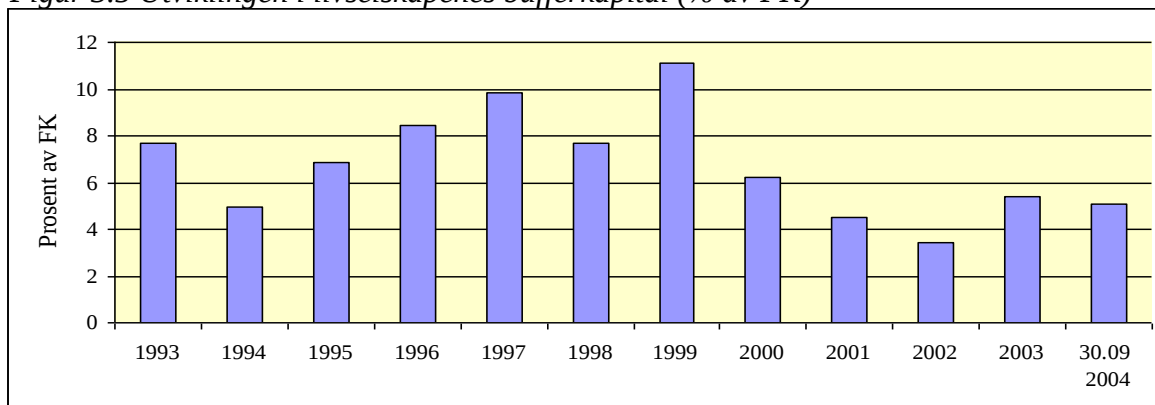

Tabell 3.3 Beholdning pr. 30.09.2004 av "hold til forfall" obligasjoner etter forfallstidspunkt

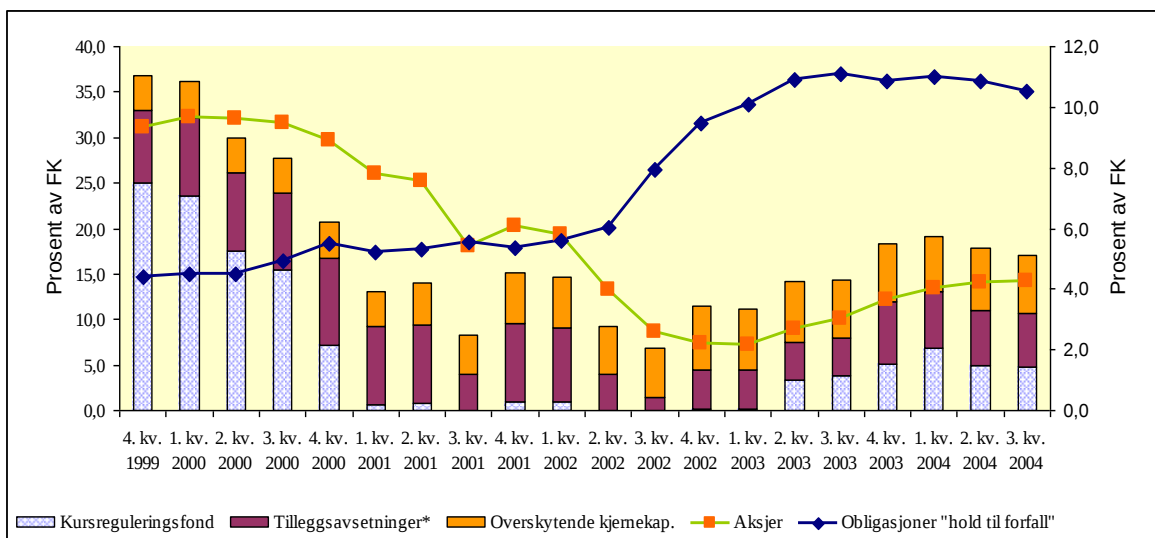
	Norske	Utenlandske	Totalt
Forfall i 2004			
Prosent av FK	0,8 %	0,8 %	1,6 %
Gjennomsnittrente ¹⁾	6,3 %	6,3 %	6,3 %
Forfall i 2005			
Prosent av FK	2,1 %	0,5 %	2,7 %
Gjennomsnittrente ¹⁾	6,9 %	6,6 %	6,8 %
Forfall i 2006			
Prosent av FK	1,5 %	1,4 %	2,9 %
Gjennomsnittrente ¹⁾	6,1 %	6,4 %	6,2 %
Forfall i 2007			
Prosent av FK	2,9 %	0,5 %	3,4 %
Gjennomsnittrente ¹⁾	5,6 %	6,1 %	5,7 %
Forfall etter 2007			
Prosent av FK	14,7 %	9,8 %	24,6 %
Gjennomsnittrente ¹⁾	5,7 %	5,5 %	5,6 %
Sum obligasjoner til forfall			
Prosent av FK	22,1 %	12,9 %	35,1 %
Gjennomsnittrente ¹⁾	5,8 %	5,7 %	5,8 %

1) Med gjennomsnittrente menes resultatført renteinntekt (inkl. periodisert over-/underkurs) i prosent av beholdningen med forfall i den aktuelle perioden

Figur 3.5 Utviklingen i livselskapenes bufferkapital (% av FK)

Figur 3.6 Bufferkapital, aksjeandel og "hold til forfall"-obligasjoner i perioden 1999 – 3. kvartal 2004

*Her medregnes tilleggsavsetninger begrenset oppad til årets renteforpliktelse.

Tabell 3.4 Utvalgte resultatposter (annualiserte prosenter) – fondsforsikring

	30.09.2004		30.09.2003	
	mill. kr.	% GFK	mill. kr.	% GFK
Premieinntekter	3 647	24,1	3 338	29,9
Inntekter fra finansielle eiendeler	56	0,4	58	0,5
Urealisert gevinst på livsforsikring knyttet til investeringsavtaler	1 095	7,2	2 424	21,7
Forsikringsrelaterte driftskostnader	-365	-2,4	-281	-2,5
Kostnader i tilknytning til finansielle eiendeler	-28	-0,2	-37	-0,3
Urealisert tap på livsforsikring knyttet til investeringsavtaler	-214	-1,4	-2 293	-20,6
Overskudd	-26	-0,2	-66	-0,6

Tabell 3.5 Utvalgte balanseposter – fondsforsikring

	30.09.2004		31.12.2003		% -vis vekst
	Mill. kr.	% FK	Mill. kr.	% FK	
Aksjer og andeler i aksjefond	10 558	49	8 365	45	26,2
Obligasjoner og andeler i obligasjonsfond	1 675	8	1 677	9	-0,1
Sertifikater og andeler i pengemarkedsfond	2 999	14	2 350	13	27,6
Bankinnskudd	3 206	15	4 067	22	-21,2
Forvaltningskapital	21 597	100	18 729	100	15,3
Kapitaldekningsprosent	15,0		15,1		
Ansvarlig kapital	559		442		26,7

4. SKADEFORSIKRINGSSELSKAPER

Tabell 4.1 Resultat i ulike grupper skadeforsikringsselskaper

(Tall i mill. kroner)		1. -3. kv. 2004	1. -3. kv. 2003
Alle selskaper	Teknisk resultat	2 349	694
	Resultat av ord. virksomhet	2 903	2 406
Knyttet til konsern	Teknisk resultat	1 780	217
	Resultat av ord. virksomhet	1 914	1 140
Captives	Teknisk resultat	481	379
	Resultat av ord. virksomhet	797	1 026
Øvrige AS'er	Teknisk resultat	48	67
	Resultat av ord. virksomhet	109	148
Sjøforsikringsselskaper	Teknisk resultat	15	23
	Resultat av ord. virksomhet	19	36
Øvrige gjensidige	Teknisk resultat	25	8
	Resultat av ord. virksomhet	64	56

Resultatene i gruppen Knyttet til konsern består av ikke-konsoliderte tall for et utvalg selskaper som avviker noe fra den senere omtalen av de største konsernene, slik at resultatene ikke vil være identiske.

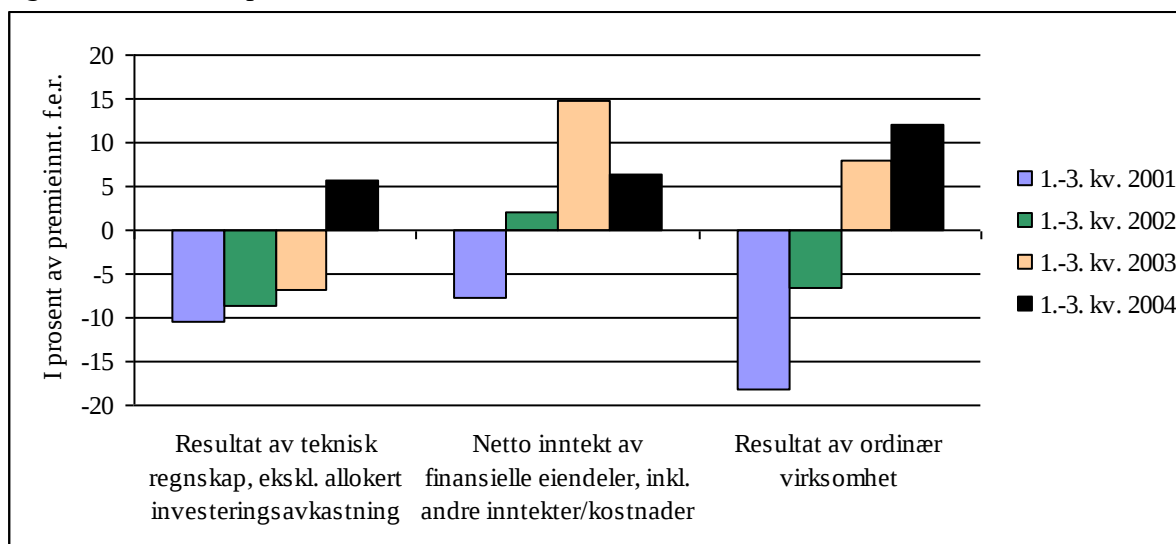
Tabell 4.2 Combined ratio i ulike grupper skadeforsikringsselskaper

(Tall i prosent)	Knyttet til konsern	Captives	Øvrige AS'er	Sjøforsikr.-selskaper	Øvrige gjensidige	Alle
1.-3. kv. 2004	89,0	63,3	92,8	95,7	87,9	88,2
1.-3. kv. 2003	101,6	50,8	91,8	107,5	94,7	97,9

Tabell 4.3 Resultatelementer for de tre skadekonsernene samlet

(Tall i mill. kroner og prosent)	1.-3. kv. 2004	1.-3. kv. 2003	Endring i %
Premieinntekter f.e.r.	15 387	13 904	10,7
Allokert investeringsavkastning (innt.)	901	1 185	-23,9
Erstatningskostnader f.e.r.	10 532	10 975	-4,0
Driftskostnader f.e.r.	3 160	3 134	0,8
Endring i sikkerhetsavsetning mv.	833	762	9,2
Resultat av teknisk regnskap	1 780	238	
Netto finansinntekter	983	2 051	
Allokert investeringsavkastning (kost.)	901	1 185	
Andre inntekter/kostnader (netto)	-3	-8	
Resultat av ikke-teknisk regnskap	79	858	
Resultat av ord. virksomhet	1 859	1 096	
Egenkapitalavkastning i % (annualisert)	23,0	23,5	

Figur 4.1 Komponenter i resultat av ordinær virksomhet, tre skadekonsern

Tabell 4.4 Combined ratio for de tre skadekonsernene

	Skadeprosent i 1. - 3. kvartal				Driftskostnadsprosent i 1. - 3. kvartal				Combined ratio i 1. - 3. kvartal			
	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004	2001	2002	2003	2004
Tre skadekonsern	82,9	79,2	78,9	68,4	23,8	24,0	22,5	20,5	106,7	103,2	101,4	88,9

Tabell 4.5 Utvalgte aktivaposter i prosent av forvaltningskapitalen

(Tall i prosent)	30.09.2004	30.09.2003
Bygninger og faste eiendommer	7,4	9,0
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis (omløpsmidler)	7,7	6,1
Obligasjoner og sertifikater (omløpsmidler)	55,7	50,7
Obligasjoner som holdes til forfall	5,2	4,6
Utlån	1,6	1,3
Forvaltn.kap. (mill. kroner)	53 565	47 689

Tabell 4.6 Utenlandsandel i verdipapirbeholdningen

(Tall i prosent)	31.12.2001	31.12.2002	31.12.2003	30.09.2004
Aksjer (omløpsmidler)	65,7	60,9	82,5	84,2
Obligasjoner og sertifikater (omløpsmidler)	37,0	28,9	10,8	15,4